

commissie verzelfstandiging

Openbare dossierstukken van de vergadering van 9 november 2022

In deze bundel kan u de voor openbaarmaking vatbare dossierstukken bij de volgende mededelingen vinden:

- 1. ISG Westlede - Informatieverwerking in het kader van artikel 441 van het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017. (met bijlage voor de raadsleden)**

1. ISG Westlede - Informatieverwerking in het kader van artikel 441 van het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017. (met bijlage voor de raadsleden)

Openbare bijlage(n)

- 20221109_DO_VZS_IGS Westlede_presentatie.pdf

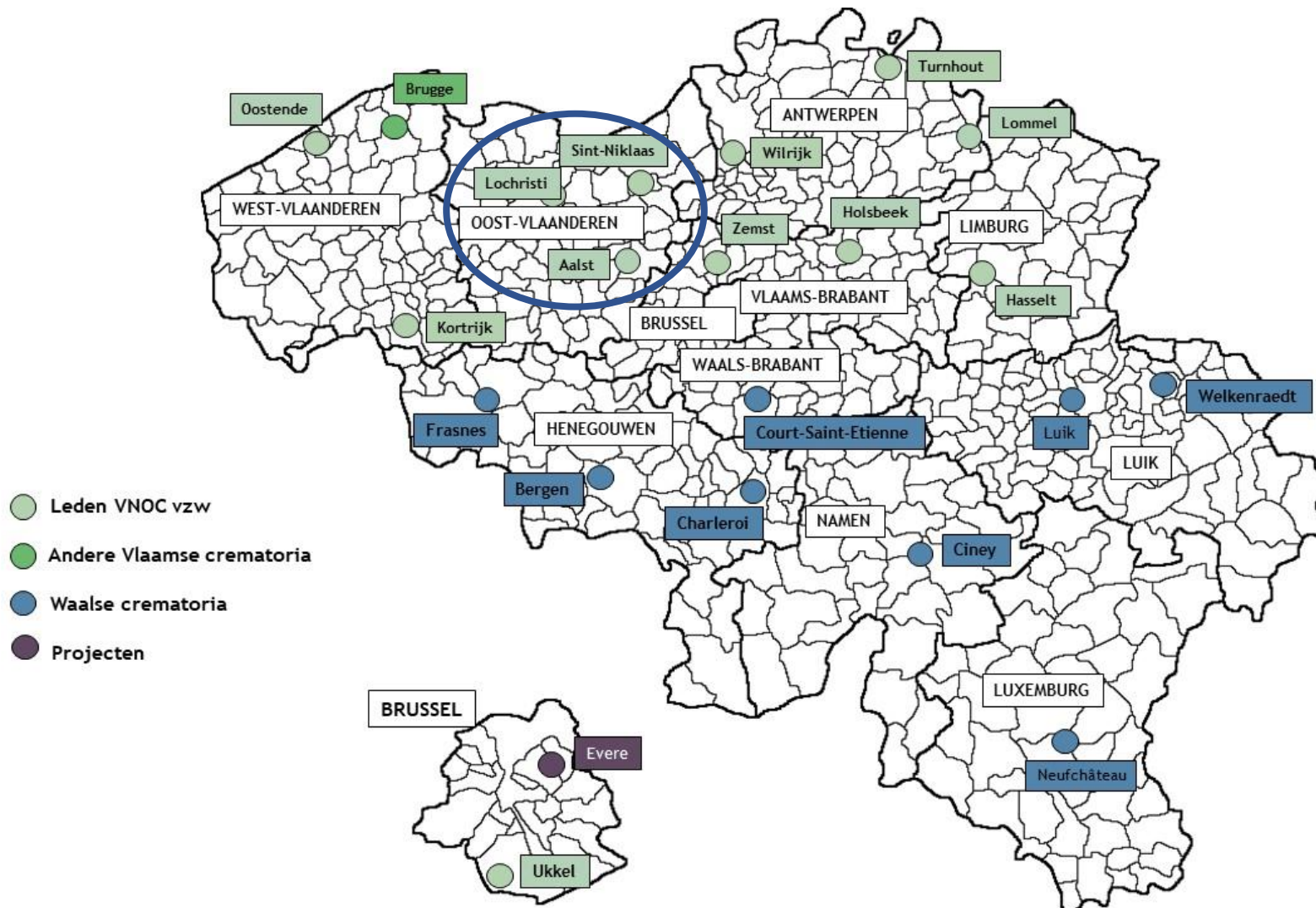

Green Deal IGS Westlede – op weg naar een CO2 neutraal beleid

Toelichting bij het Strategisch Plan &
Begroting 2023

9 november 2022

Westlede bedrijft 3 crematoria sinds oktober 2018

België: 21
crematoria plus
1 in aanbouw.

Westlede
verzorgt net
geen 25 % van
Vlaamse
crematies en
17% van de
Belgische
crematies.

Werkingsgebied

51 aangesloten gemeenten.

>90% van inwoners Oost-Vlaanderen hebben dienstverlening aan gunstige tarieven.

12.200 crematies per jaar.

Personeel

- Eind 2021 waren er 68 personeelsleden in dienst waarvan 15 vast benoemd, 50 met een contract van onbepaalde duur en 3 met een vervangcontract.
- 42 personeelsleden hebben hun standplaats in het crematorium van Lochristi, 13 in het crematorium van Sint-Niklaas en 13 in het crematorium van Aalst.
- Omgerekend levert dit 60 voltijdse equivalenten op 31/12/2021.
- Hierbij dient opgemerkt dat de centrale administratie en de directies in Lochristi werken. Naargelang de noden wordt personeel uitgewisseld tussen de verschillende vestigingen, vooral voor catering maar ook voor begeleiding van plechtigheden.

Strategisch Plan IGS Westlede: Doelstelling

- **Financiële afhankelijkheid** van IGS Westlede ten aanzien van **fossiele brandstoffen verminderen op korte termijn**;
- IGS Westlede inschrijven in de klimaatdoelstellingen zoals gedefinieerd in het **Interne Klimaatplan van de Vlaamse Overheid**:
 - ✓ 2045: evolutie naar koolstofneutrale infrastructuur
 - ✓ 2030:
 - Reductie met 40% van de CO₂-emissie re: het energieverbruik in gebouwen en technische infrastructuur
 - Reductie met 32,5% van het primair energieverbruik

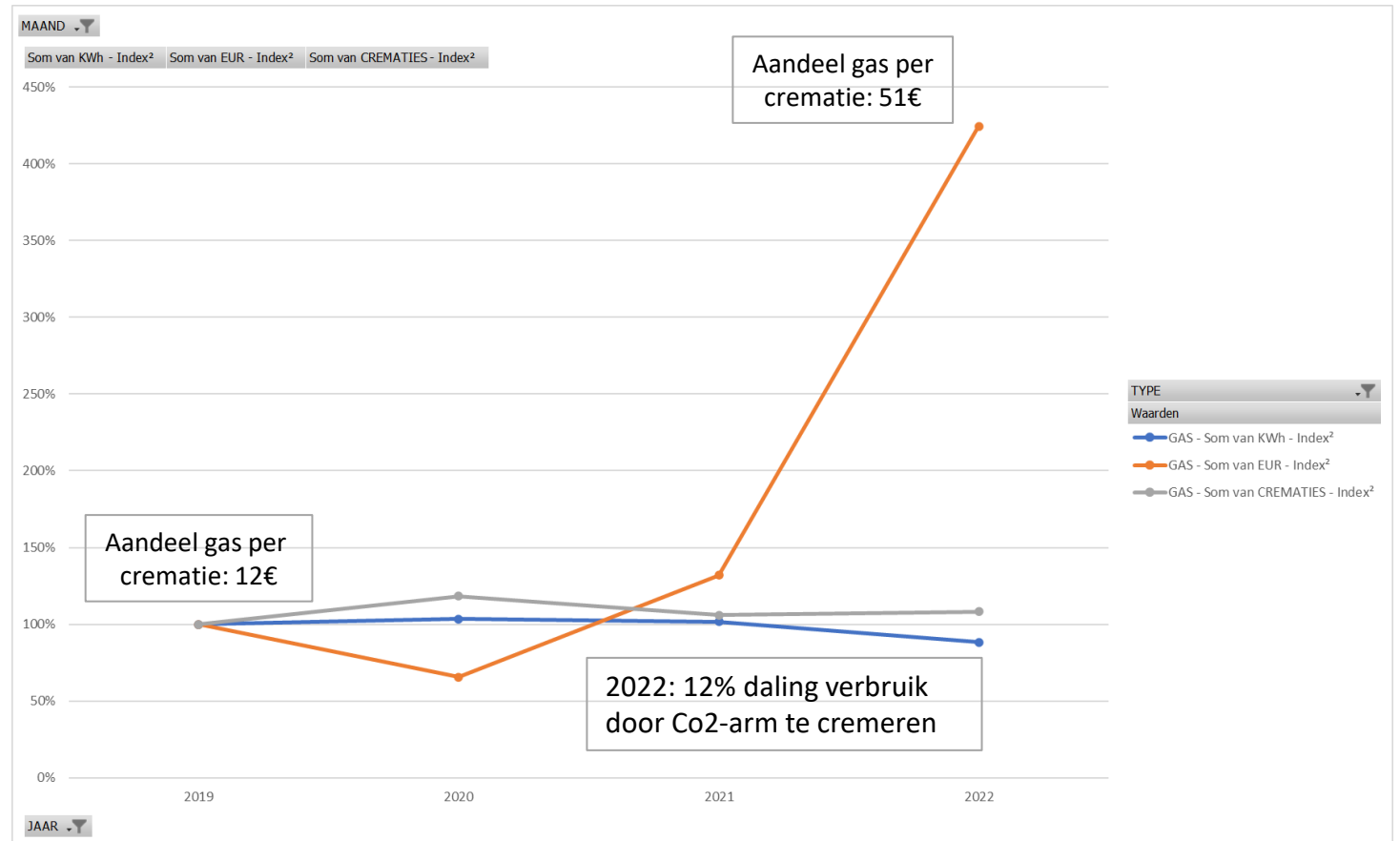

IGS Westlede: financiële afhankelijkheid fossiele brandstoffen

- De evolutie van de gas- en elektriciteitsprijzen in 2021 en 2022 – hoofdzakelijk een gevolg van de geopolitieke situatie in Oost-Europa en de Coronapandemie – heeft de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen blootgelegd;
- **De gemiddelde kost voor gas & elektriciteit per crematie is over de periode 2018-2022 met 282% van 28 tot 79€!**
- De **totale impact** op ons resultaat en onze cashflow in 2022 op jaarbasis bedraagt in vergelijking met 2021 -760.000€ en verwacht wordt dat deze impact in 2023 verder zal stijgen naar **-1.000.000€ bij ongewijzigd beleid.**
- De globale rendabiliteit en cashflow capaciteit van onze organisatie komt hierdoor sterk onder druk te staan.

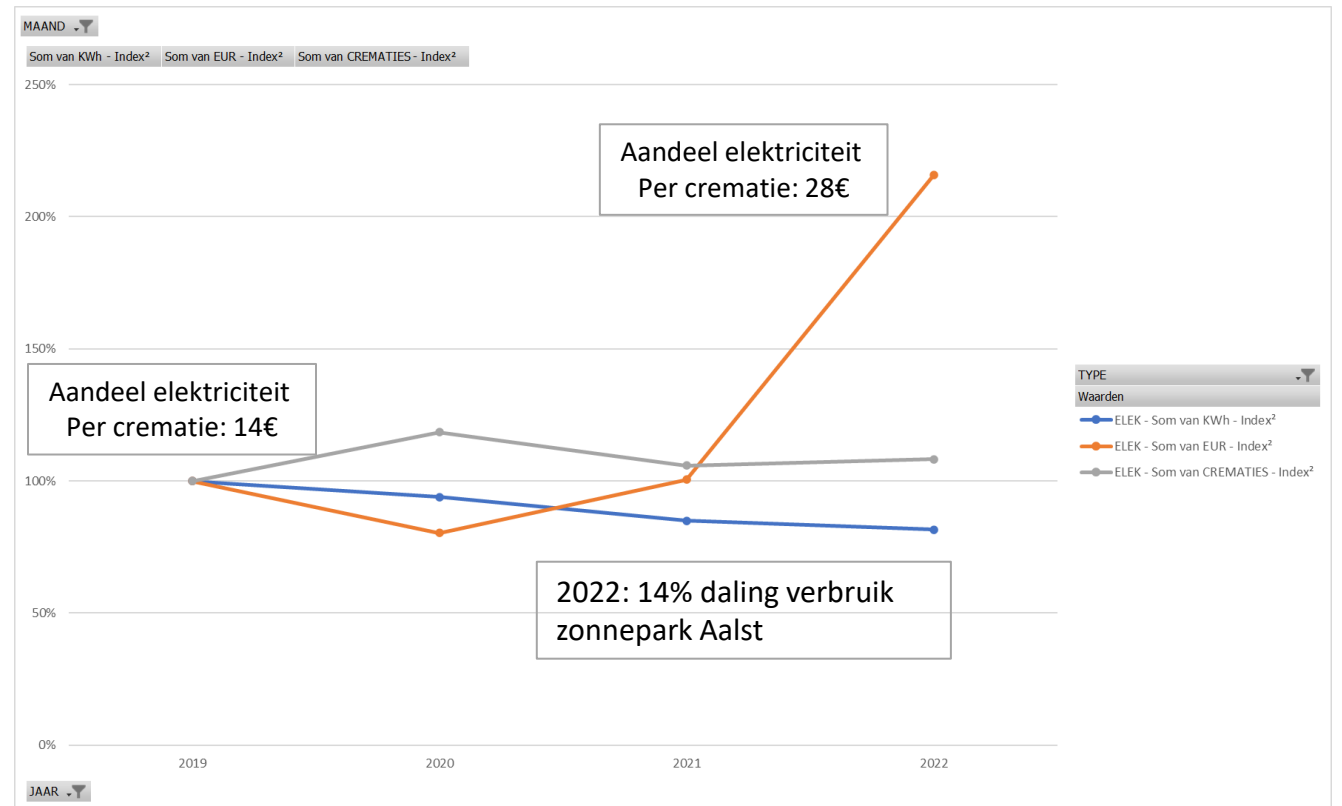
Prognose 2022 - Gas

- Exponentiële stijging gasprijs start in 2021 en kent een voorlopig hoogtepunt in augustus 2022. Ook de resterende maanden van 2022 voorspellen weinig goeds...
- Gasaandeel bedraagt reeds 10% van ons crematietarief.
- Co2-arm cremen: grotere concentratie van aantal crematies per oven door beperking aantal ovens per dag leidt reeds tot een daling van het verbruik met 12% in 2022.

Prognose 2022 - Elektriciteit

- Aandeel elektriciteitsprijs per crematie is verdubbeld op 4 jaar tijd. Stijging manifesteert zich vooral in 2022.
- Elektriciteitsaandeel bedraagt reeds 5% van ons crematietarief.
- Installatie van zonnepark in Aalst leidt tot daling van het verbruik van 14% en dit bij stijgend aantal crematies.

Vlaams Klimaatpact vertaald naar IGS Westlede

- **Huidige “directe” carbon footprint van IGS Westlede** bedraagt **1.500 ton** (6200MWh gas en 1300 MWh Elektriciteit)
- Indirecte carbon footprint: wagenpark, woon-werkverkeer, beheer van het Openbare domein (verhardingen en waterverbruik), gebruikte grondstoffen (urne, kisten,)

GAS: transitie naar elektrisch cremieren

- Uitgaande van 300 crematiedagen per jaar en 1200 crematies per oven en jaar, bedraagt de CO2-uitstoot per crematie bij een gasoven 109kg in vergelijking met 24kg bij een elektrische oven of 78% minder CO2-uitstoot!!
- Bij de huidige energieprijzen bedraagt de energiekost per jaar voor een elektrische oven 34.000€ vs. 150.000€ voor een gasoven of een besparing van 77%, zonder rekening te houden met zonne-energie.
- Vanuit standpunt van CO2-emissie en kost is elektrisch cremieren een logische stap....MAAR capaciteit van een elektrische oven is beperkt tot 5 crematies per dag
- Investeringskost per crematielij: 400.000€

GAS: transitie naar elektrisch cremieren

- Capaciteitsvraagstuk
 - Meer ovens nodig voor gelijkaardige capaciteit
 - OF ander werkregime met langere openingstijden
 - Impact op personeel
 - Indirecte stijging van de personeelskost
- Elektrisch cremieren heeft **maximale impact op CO2 reductie als we ook eigen elektriciteit opwekken** – al dan niet in eigen beheer – door middel van zonne-energie (of windenergie). Bovendien verhoogt dit de efficiëntie van het zonnepanelenpark, vermits het verbruik samenvalt met nuttige zonnepanelen.

GAS: CO2-arm cremeren

- Additioneel gasverbruik per crematie daalt significant naarmate aantal crematies per oven per dag stijgt
 - 90-100m³ per crematie bij 1 crematie per oven vs. 20m³ per crematies bij 6 crematies per oven
- Tools:
 - 24-uur levering en afhaling van kisten en urnen
 - Beperking van het aantal crematiedagen per week (impact op dienstverlening!)
 - Beperking aantal ovens per dag: noodzaak aan planning en intelligent reservatieplatform
 - Gedifferentieerde prijszetting in functie van tijdstip en dag crematie (al dan niet in combinatie van plechtigheden)
- Daling van het gasverbruik van 20-25%
- Beperkte investeringskost (grootte orde 50K€)
- Op zeer korte termijn uitvoerbaar en reeds deels in voege

GAS: gebruik van restwarmte voor warmtenet

- 80% van de restwarmte na de crematie gaat momenteel verloren
- Warmtenet koppelen aan het crematorium zodat restwarmte nuttig kan gebruikt worden
 - Haalbaarheidsstudie in Aalst in samenwerking met Energent en mogelijke wisselwerking met ASZ alsook met verdere ontwikkeling Siesegem-KMO zone
 - Haalbaarheidsstudie LO: uitbouw warmtenet in wisselwerking met lokale grootverbruikers: varkensboerderij Mouton, Colruyt, Burrick,...
- **Probleem:**
 - Warmteoverschot is niet continu en niet noodzakelijk afgestemd op de noden van de andere gebruiker
 - Zeer hoge investeringskost: 450.000€
- Geen feitelijke verlaging van CO₂-afdruk, wel betere aanwending van beschikbare energie en potentieel “verdienmodel”.

Elektriciteit: Zonne- en windenergie

- Totaal elektriciteitsverbruik Westlede: 1.278 MWh waarvan 400MWh (30%) direct gerelateerd aan de crematie (10 gasovens)
- Zonne-energie site Aalst
 - gerealiseerd in 2021
 - 150K€ investering
 - productiecapaciteit: 269MWh
 - 790 panelen verspreid over 1600 m² - intensief qua oppervlakte
- Aalst elektriciteitsverbruik 512MWh
- **Zelfvoorzieningsgraad Aalst 34%:** we verbruiken slechts 174MWh van de elektriciteit die we zelf opwekken. 100MWh aan elektriciteitsproductie blijft vandaag onbenut.

Elektriciteit: Zonne-en windenergie

- De **sleutel** voor zonne-energie ligt in het verhogen van de zelfvoorzieningsgraad door
 - **elektrisch te cremen**: de nuttige zonne-uren vallen grotendeels samen met de crematie-uren waardoor een groter deel van de beschikbare productie effectief verbruikt wordt
 - **Energiedelen**: overschot van de ene site door te schuiven naar de andere site
 - Opslag van overtollige energie
- Elektrische crematieoven verbruikt 114MWh Elektriciteit: investering is pas energieneutraal als je ook in hernieuwbare elektriciteit investeert.
- Windenergie: kleinere windturbine
 - Rendement en investeringskost verder te onderzoeken
 - Vergunningen: zeer lang traject

Overige domeinen

- Gebruik van duurzame grondstoffen en materialen
 - Project Funico in samenwerking met VNOC: urne uit gerecycleerd plastic uit de oceaan
 - 100% circulair
- Renovatie gebouw LO (isolatie, led-technologie,...)
- Introductie van nieuwe technologieën zoals resomatie
- Waterzuivering in rietvelden en hergebruik van hemelwater
- Oprichting van een “boomfonds”
 - per crematie wordt een boom geplant
 - Opbrengst van edele metalen (deels) gebruiken om het fonds te financieren
- Stimuleren van het gebruik van fiets bij het personeel
- Vergroening van het wagenpark
-

Conclusie

- **Doelstelling:** tegen 2030 jaarlijks 600 ton CO2 minder uitstoten in vergelijking met huidige situatie en Westlede minder afhankelijk maken van fossiele brandstoffen
- We kunnen deze doelstelling realiseren door 100% in te zetten op elektrisch cremeren in combinatie met zonne-energie
 - 1ste fase elektrisch cremeren in Lochristi: -105 ton per jaar en per oven. Omschakeling in Lochristi van 4 gasovens naar 5 elektrische ovens leidt tot een CO2 reductie van 525 ton per jaar en een besparing van 600.000€ per jaar aan energiekost!!
 - Zonne-energie: -240-ton CO2 per jaar
 - CO2 arm cremeren in vestigingen die op gasovens blijven draaien: -225 ton per jaar

IGS Westlede – Begroting 2023

Toelichting Begroting 2023

13 september 2022

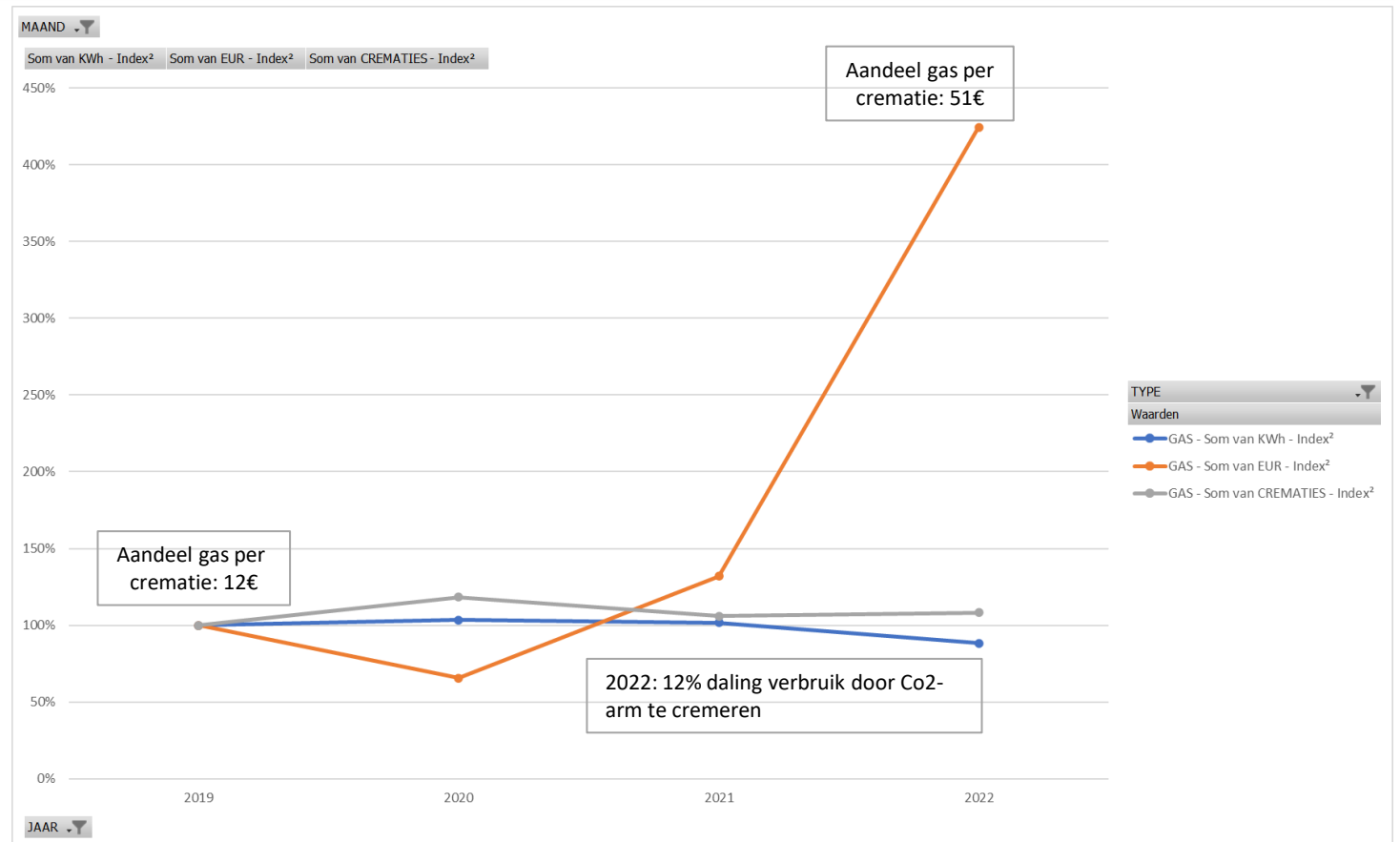
Prognose 2022

- Aantal crematies ligt met 12.194 binnen de verwachte groei van 3%.
- Effect van de tariefverhoging in mei op de omzet uit crematies bedraagt 256.740€.
- Inkomsten uit plechtigheden liggen beduidend hoger dan begroot (uitstel make-over), maar aantal plechtigheden dalen als % aantal crematies.
 - Meer eigen aula's bij begrafenisondernemer
 - Aantrekkingskracht Lochristi daalt (verouderde infrastructuur)
- Variabele kosten stijgen met 980.000€/2021: energiekosten!!
- Effect van de loonindexeringen wordt pas ten volle zichtbaar in 2023.
- Cashflow daalt tot 940,000€ en laat bij ongewijzigd beleid geen ruimte voor toekomstige investeringen en pensioenlasten.

	BEGR 2021	PROG 2021	JAARREK 2021	BEGR 2022	PROG 2022
AANTAL CREMATIES	11.500	11.596	11.500	12.050	12.194
CREMATIES	5.233.900	5.203.983	5.272.857	5.360.103	5.556.934
AULAS	894.000	921.904	955.202	778.934	916.576
KOFFIEKAMERS	1.157.000	696.021	786.902	1.544.000	1.495.439
DIVERSE ONTVANGSTEN	71.000	54.359	28.652	55.989	35.027
TOTAAL ONTVANGSTEN	7.355.900	6.876.267	7.043.613	7.739.026	8.003.976
VARIABELE KOSTEN	696.000	595.910	829.084	897.606	1.811.205
VASTE KOSTEN	1.040.000	1.023.569	949.813	1.068.000	1.122.885
LONEN	3.997.300	3.906.697	3.874.528	4.080.224	4.156.709
TOTAAL KOSTEN EN LONEN	5.733.300	5.526.176	5.653.425	6.045.830	7.090.799
OPERATIONELE WINST (-VERLIES) VR AFSCHRIJV.	1.622.600	1.350.092	1.390.188	1.693.196	913.177
FINANCIELE/ANDERE/UITZ. KOSTEN	121.000	169.575	221.236	199.000	235.012
FINANCIELE/ANDERE/UITZ. INKOMSTEN	84.000	156.303	204.514	159.000	262.220
WINST (-VERLIES)VR AFSCHRIJV.	1.585.600	1.336.820	1.373.466	1.653.196	940.385
AFSCHRIJVINGEN & SUBSIDIES	1.571.000	1.337.500	1.422.925	1.637.877	1.383.325
WINST (-VERLIES)NA AFSCHRIJV.	14.600	-680	-49.459	15.319	-442.939
VOORZIENINGEN	10.000	-1.667	500.000	315.000	315.000
WINST (-VERLIES)NA AFSCHRIJV.	4.600	987	-549.459	-299.681	-757.939
CASH-FLOW	1.585.600	1.336.820	1.373.466	1.653.196	940.385
EIGEN MIDDELEN			0	0	0
BANKFINANCIERING			0	0	0
INVESTERINGEN			-837.642	-2.774.500	-554.783
FREE CASH-FLOW			535.824	-1.121.304	385.602

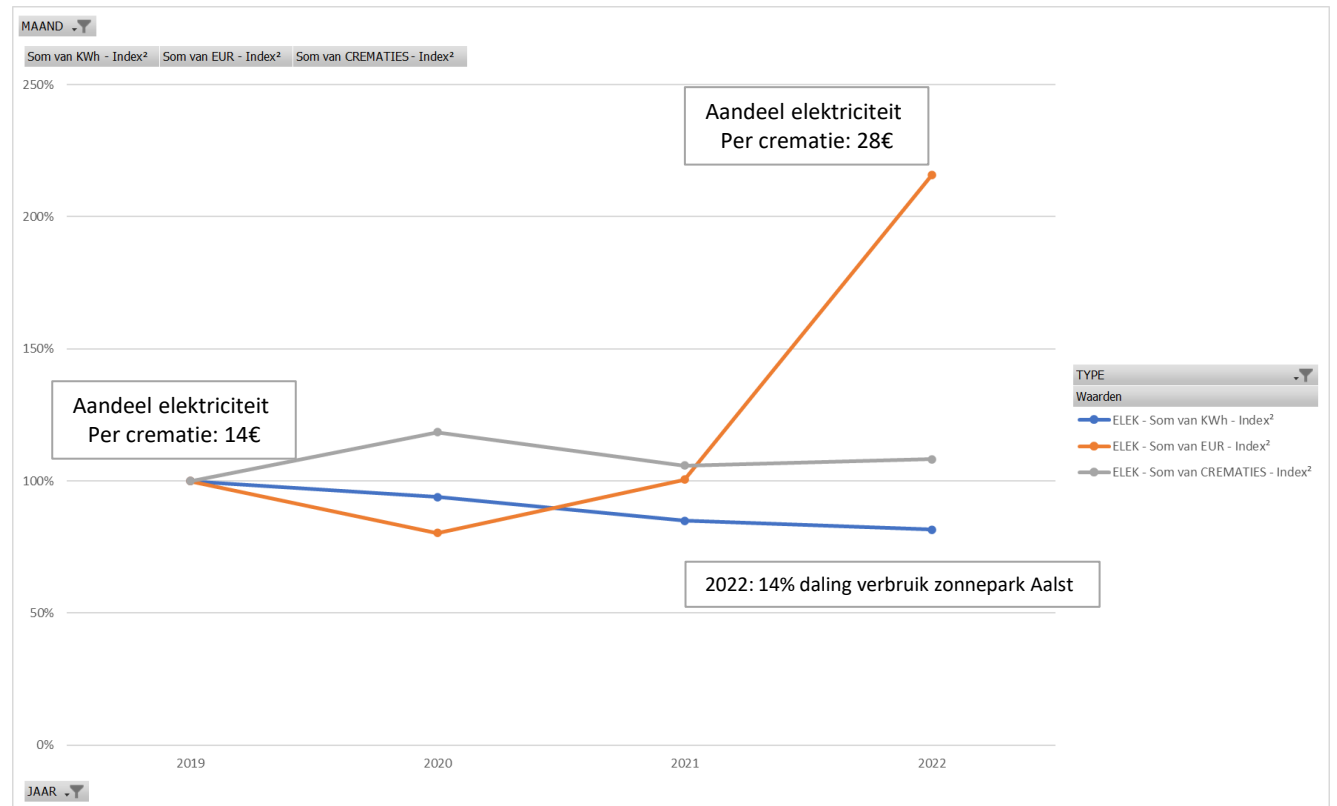
Prognose 2022 - Gas

- Exponentiële stijging gasprijs start in 2021 en kent een voorlopig hoogtepunt in augustus 2022. Ook de resterende maanden van 2022 voorspellen weinig goeds...
- Gasaandeel bedraagt reeds 10% van ons crematietarief.
- Co2-arm cremen: grotere concentratie van aantal crematies per oven door beperking aantal ovens per dag leidt reeds tot een daling van het verbruik met 12% in 2022.

Prognose 2022 - Elektriciteit

- Aandeel elektriciteit per crematie verdubbelt op 4 jaar tijd. Stijging manifesteert zich vooral in 2022.
- Elektriciteitsaandeel bedraagt reeds 5% van ons crematietarief.
- Installatie van zonnepark in Aalst leidt tot daling van het verbruik van 14% en dit bij stijgend aantal crematies

Begroting 2023 –2024

Investeringsprogramma: 6.3

Mio€

- **Investeringsprogramma 2023: 4.2 Mio€ met focus op Elektrificatie Lochristi**
- Omschakeling vestiging Lochristi van 4 gasgestookte naar **5 elektrische ovenlijnen** op 2 jaar tijd (incl. filterinstallaties): 3.6 Mio €, waarvan 2.0 Mio€ in 2023 (3 ovenlijnen)
- Installatie van **zonnepanelen** in Lochristi om elektrische ovens “energiekostenneutraal” te laten werken: 450,000€
- Installatie **nieuwe hoogspanningscabine** in Lochristi met capaciteit +1MWh: 300,000€
- **Renovatie van het dak** in Lochristi gespreid over 2023-2025: 110,000€ – 300,000€ – 140,000€
- **Beperkte renovatie van de aula’s** met focus op meubilair en verlichting gespreid over 2023-2024: 750,000

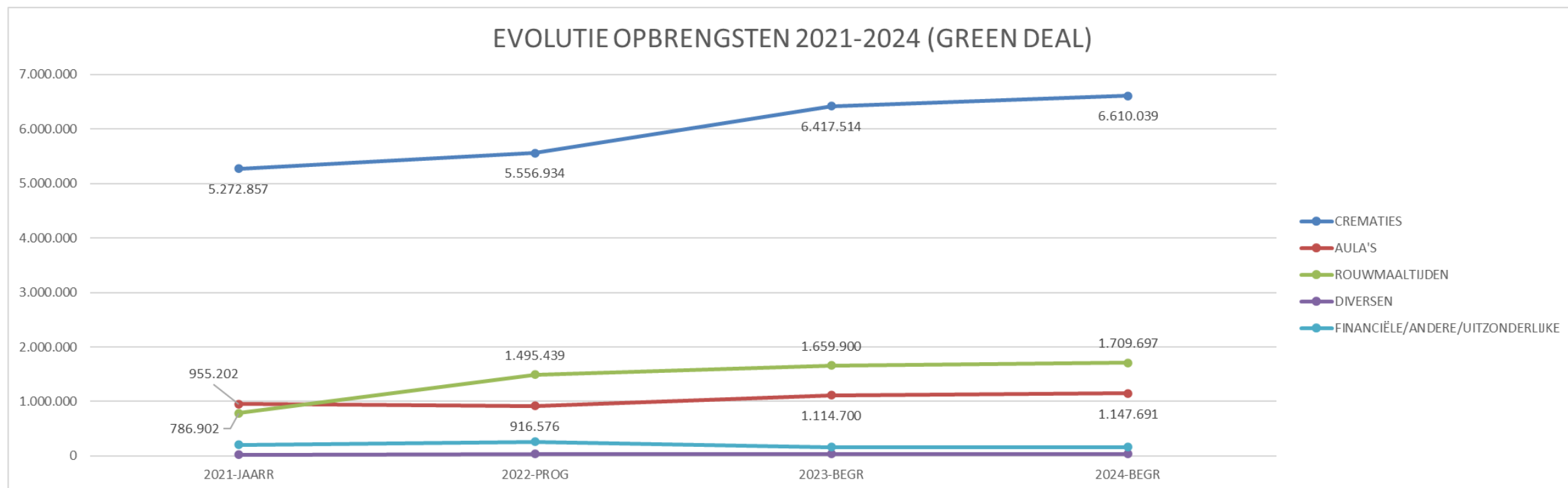
Investering van 4.2 Mio€ in 2023 laat ons toe om het gasverbruik van IGS Westlede te halveren op 1 jaar tijd (600,000€ besparing per jaar) en onze organisatie klaar te maken voor een groene en energie-onafhankelijke toekomst.

Begroting 2023

- Aantal crematies groeit verder met 3% naar 12.509
- Onze tarieven voor crematies en plechtigheden worden aangepast aan de inflatie (6,5%): +500,000€ op jaarbasis.
- De plechtigheden gaan door tijdens de make-over die gradueel en zaal per zaal wordt uitgevoerd.
- De besparing op de energiekosten ten gevolge van de investeringen in elektrische ovens komt pas in 2024 op volle kruissnelheid.
- De energiekosten als % van de omzet dalen in 2024 naar 9,4% in vergelijking met 16,2% in 2022. Historisch lagen deze rond de 8%.
- De impact van de indexering op de loonkosten bedraagt in 2023 800,000€/2022. Ook in 2023 wordt de loonindex 3x overschreden.
- De cashflow stijgt op termijn terug naar 1.9Mio€ wat een gezonde basis is voor toekomstige investeringen, toekomstige pensioenlasten en afbetaling van financiële lasten
- We voorzien een bankfinanciering van 2.5Mio€ om het investeringsplan mogelijk te maken.
- We behouden een financiële buffer van 1Mio€ als bankreserve.

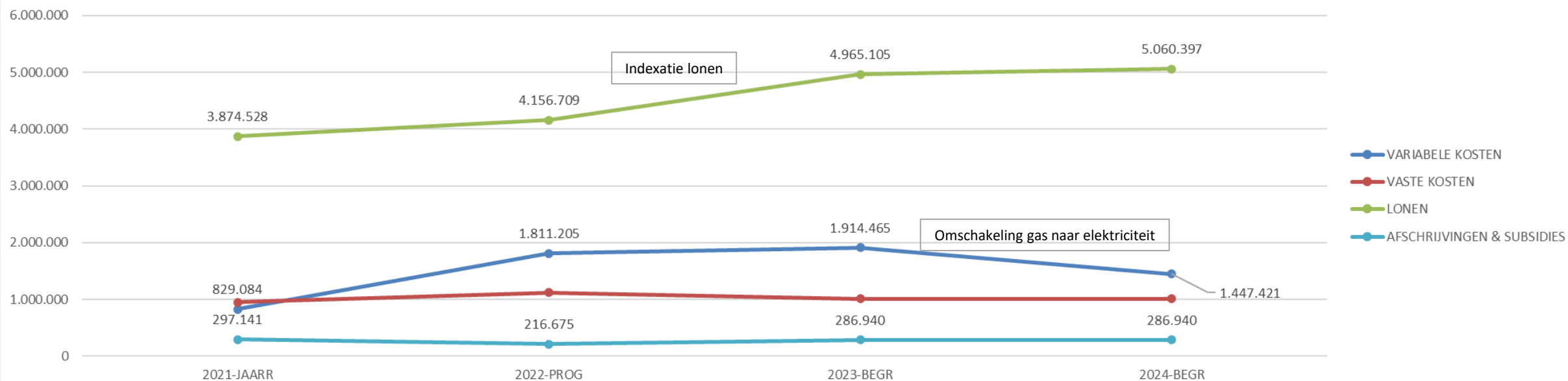
	PROG 2022	GREEN DEAL BEGR 2023 3,0%	GREEN DEAL BEGR 2024 3,0%
AANTAL CREMATIES	12.194	12.509	12.884
CREMATIES	5.556.934	6.417.514	6.610.039
AULA'S	916.576	1.114.700	1.147.691
KOFFIEKAMERS	1.495.439	1.659.900	1.709.697
DIVERSE ONTVANGSTEN	35.027	36.078	37.160
TOTAAL ONTVANGSTEN	8.003.976	9.228.192	9.504.588
VARIABELE KOSTEN	1.811.205	1.914.465	1.447.421
VASTE KOSTEN	1.122.885	1.015.795	1.015.795
LONEN	4.156.709	4.965.105	5.060.397
TOTAAL KOSTEN EN LONEN	7.090.799	7.895.365	7.523.613
OPERATIONELE WINST (-VERLIES) VR AFSCHRIJV.	913.177	1.332.827	1.980.975
FINANCIELE/ANDERE/UITZ. KOSTEN	235.012	187.898	261.898
FINANCIELE/ANDERE/UITZ. INKOMSTEN	262.220	162.870	162.870
WINST (-VERLIES)VR AFSCHRIJV.	940.385	1.307.800	1.881.948
AFSCHRIJVINGEN	1.600.000	1.699.254	1.794.892
SUBSIDIES	-216.675	-286.940	-286.940
WINST (-VERLIES)NA AFSCHRIJV.	-442.939	-104.515	373.995
VOORZIENINGEN	315.000	315.000	315.000
WINST (-VERLIES)NA AFSCHRIJV.	-757.939	-419.515	58.995
CASH-FLOW	940.385	1.307.800	1.881.948
EIGEN MIDDELEN	0	500.000	398.650
BANKFINANCIERING	0	2.500.000	0
INVESTERINGEN	-554.783	-4.159.150	-2.150.000
FREE CASH-FLOW	385.602	148.650	130.597

Begroting 2023 – Evolutie Opbrengsten

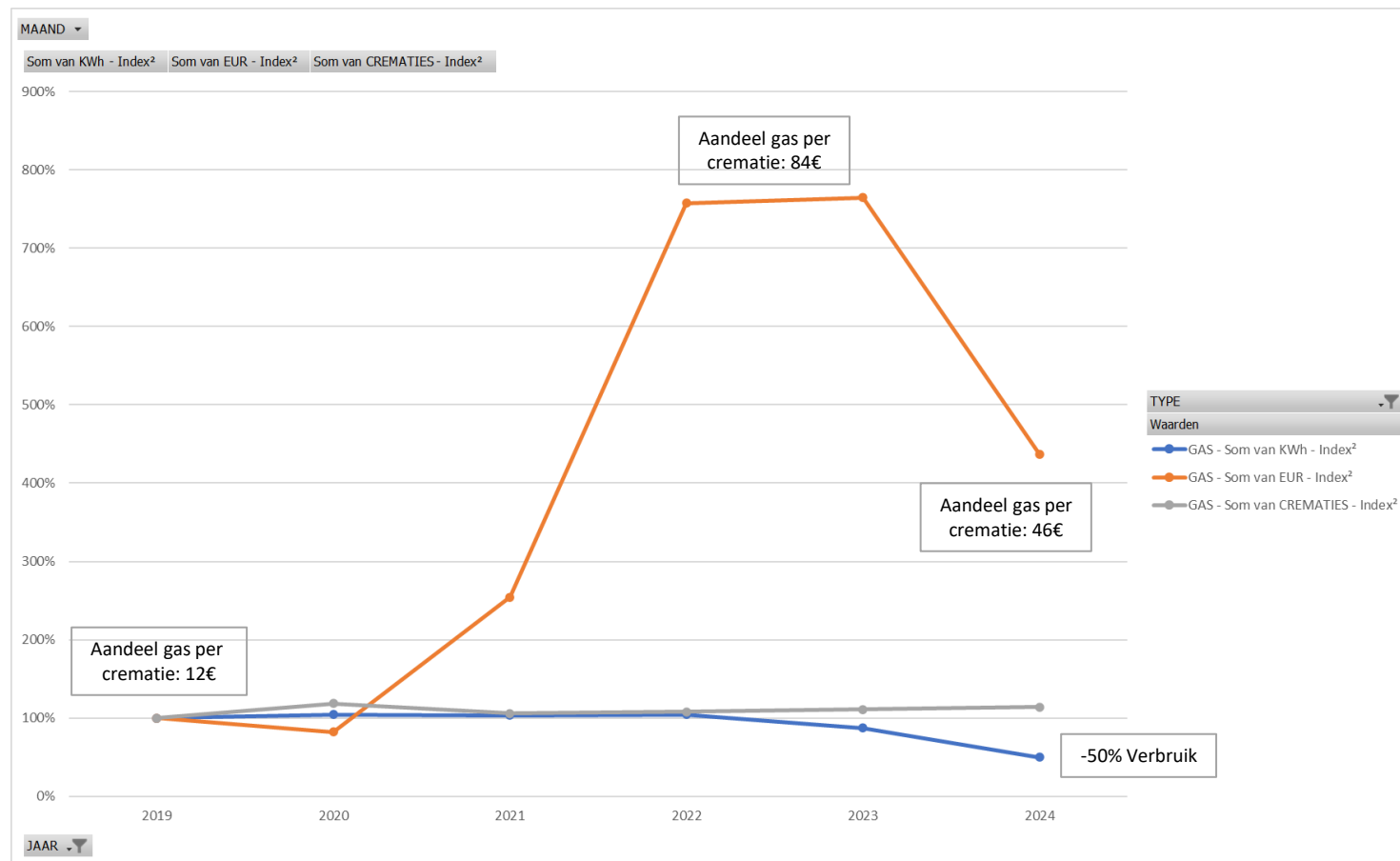
Begroting 2023 – Evolutie Kosten

EVOLUTIE KOSTEN 2021-2024 (GREEN DEAL)

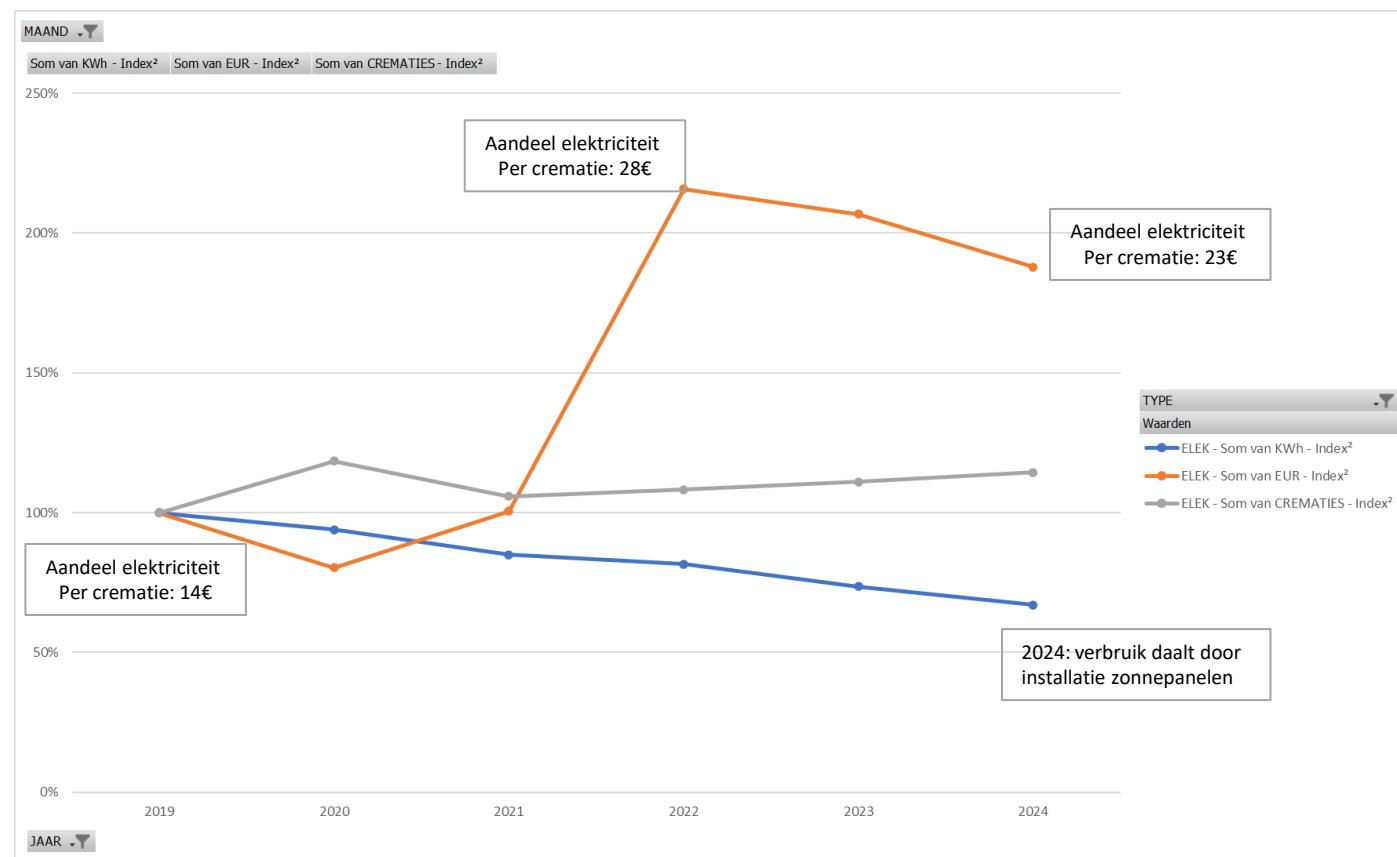
Begroting 2023-2024 - Gas

- Gasaandeel in de crematiekost stijgt in 2023 nog door ten gevolge van graduele omschakeling naar Elektriciteit.
- Pas in 2024 zien we het volle effect van de omschakeling naar Elektriciteit en slagen we er in de opwaartse trend te breken.
- Het verbruik halveert in 2024 door de afschakeling van 4 gasovens en de effecten van het CO2-arm cremen in de andere vestigingen

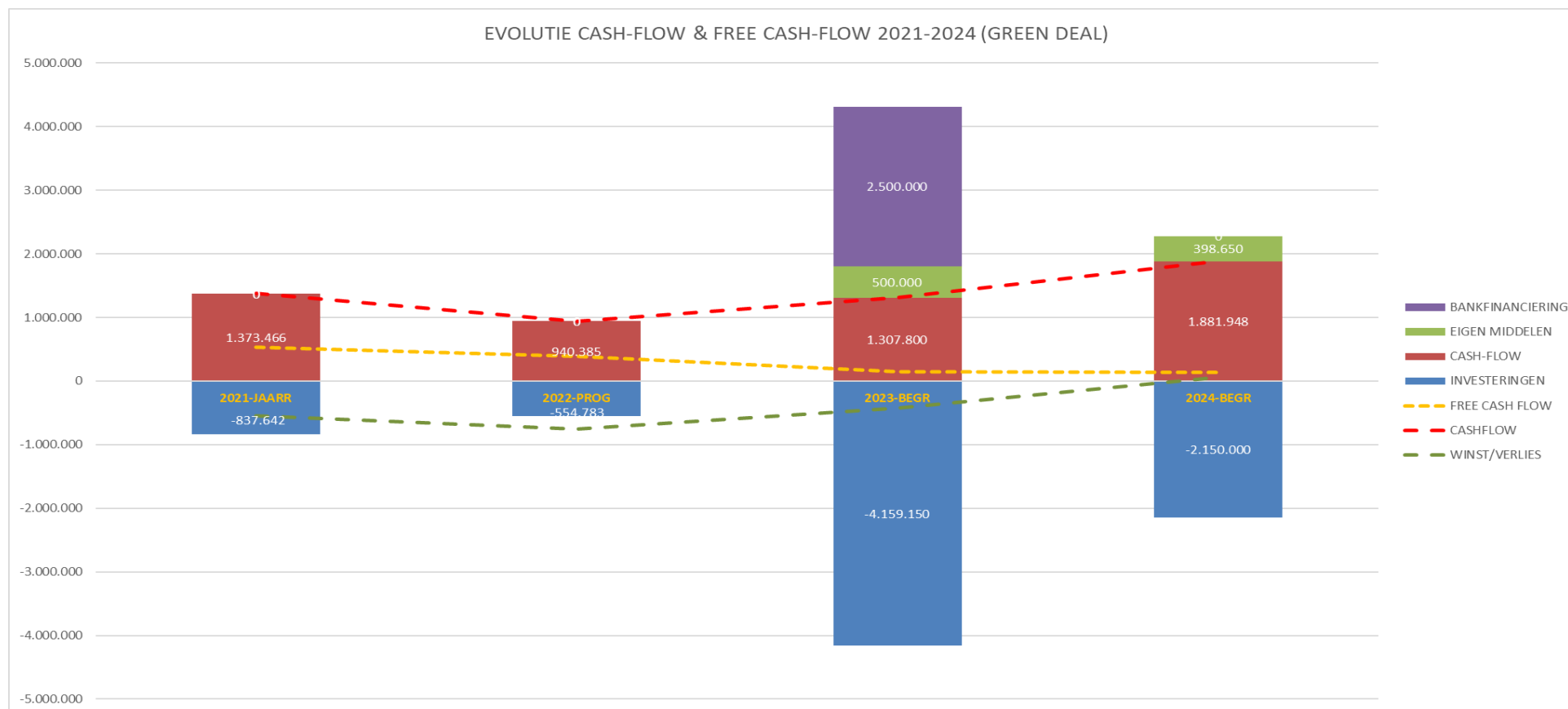

Begroting 2023-2024 - Elektriciteit

- De omschakeling naar elektrisch cremen in combinatie met de installatie van zonnepanelen leidt tot een daling van het aandeel elektriciteit per crematie naar 23€.

Begroting 2023 – Evolutie cashflow

Besluit

- Ambitieuus investeringsplan van 6,3Mio€ transformeert de vestiging in Lochristi tot een quasi energie-onafhankelijke entiteit.
- 2023 is een jaar van transitie en leidt ons naar het pad van break-even resultaten en sterk positieve cashflow in 2024 en verder.
- Met deze begroting spreken we de ambitie uit van energieneutraliteit en realiseren we versneld de klimaatdoelstellingen van 2030.
- De begroting creëert een gezonde basis om ook de vestigingen in Sint-Niklaas en Aalst na 2024 om te schakelen naar elektrisch gestuurde crematielijnen.

